

Guía Docente			
Datos Identificativos			2022/23
Asignatura (*)	Lingua e Cultura Clásica	Código	613G02006
Titulación			
Descriptores			
Ciclo	Período	Curso	Tipo
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica
Idioma	Galego		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Letras		
Coordinación	Gonzalez Muñoz, Luis Fernando	Correo electrónico	fernando.gonzalez.munoz@udc.es
Profesorado	Gonzalez Muñoz, Luis Fernando Santos Paz, Jose Carlos	Correo electrónico	fernando.gonzalez.munoz@udc.es j.c.santos@udc.es
Web			
Descripción xeral	Estudo da lingua latina, da literatura romana e doutros aspectos da cultura da Antigüidade, con especial atención á súa influencia sobre a civilización occidental.		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Coñecer as técnicas de análise lingüística e literaria aplicables ao campo da Filoloxía Latina, así como a terminoloxía propia desta disciplina		A29	
Aplicar as técnicas de análise lingüística e literaria a textos literarios latinos		A1 A2	B5 B8 C1
Coñecer aspectos relevantes da cultura latina e da súa pervivencia na civilización occidental		A13	B1
Sintetizar e valorar críticamente información especializada relativa ao campo dos estudos latinos		A11 A13	B7
Utilizar recursos bibliográficos, bases de datos e ferramentas de procura de información, adquirindo capacidade de autoformación no campo dos estudos latinos			B1 B2 B3
Relacionar os contidos específicos desta materia cos de outras áreas e disciplinas, principalmente a gramática histórica e a historia da literatura galega		A14	B5
Organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva		A14	B6 C6
Apreciar a diversidade			B8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Aspectos de historia da lingua latina	1.1 O latín, lingua indoeuropea 1.2 Etapas da historia da lingua latina 1.3 Linguas en contacto co latín 4. O paso do latín ás linguas romances
2. Sistema fonético do latín e a súa evolución ás linguas romances	2.1 Vocalismo e acentuación 2.2 Consonantismo 2.3 Principais liñas de evolución fonética ás linguas romances

3. Sistema morfolóxico do latín e a súa evolución ás linguas romances	3.1. O sistema verbal e a súa evolución 3.2 O sistema nominal e a súa evolución 3.3 Os pronomes: do latín ás linguas romances
4. Procedementos de organización sintáctica	4.1 Funcións e usos dos casos; a súa evolución e perda 4.2 As preposicións; a súa evolución 4.3 Principais procedementos de coordinación e subordinación
5. Aspectos do léxico latino	5.1. Mecanismos de formación de palabras 5.2 Empréstitos do grego e de outras linguas 5.3 Aspectos do cambio semántico na historia do latín
6. O contexto social e cultural da literatura latina antiga	6.1. Relacións entre a literatura romana e a grega 6.2 Funcións e usos da literatura 6.3. Os autores e o público 6.4. As etapas da historia da literatura latina antiga
7. Caracterización xeral dos xéneros poéticos non teatrais	7.1 poesía narrativa e didáctica 7.2 elegía 7.3 lírica 7.4 epígrama 7.5 bucólica 7.6 sátira 7.7 epístola poética
8. Caracterización xeral dos xéneros teatrais	8.1 Orixes e evolución do teatro en Roma 8.2. A comedia: palliata e togata 8.3. A traxedia; cothurnata e praetexta 8.4. O teatro popular: saturae, fabulae atellanae, mimo
9. Transmisión e recepción dos textos	9.1. Transmisión manuscrita: volumes, códices, epigrafía 9.2. Transmisión impresa 9.3. Marcos da recepción literaria: lecturas públicas, espectáculos, escola, bibliotecas etc
10. Practicum: as Metamorfoses de Ovidio	10.1. Contextualización: autor e época 10.2 A cuestión do xénero poético 10.3 O contenido: materia mitográfica, sentido da composición 10.4 A recepción das Metamorfoses na literatura e nas artes

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A13 A29 B5	30	0	30
Lecturas	A13 B3 B6 B7 B8 C3	0	25	25
Análise de fontes documentais	A1 A2 A11 A14 B1 B2 C1	30	60	90
Proba obxectiva	A2 A13 C1 C6	3	0	3
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor de contidos relativos a cada un dos temas e subtemas co apoio de documentación adicional en formato impreso ou dixital.

Lecturas	Lectura por conta do/a estudiante dun dossier de textos de carácter literario e/ou académico que lle será proporcionado polo profesor. Estes textos serán o material sobre o que se programarán actividades prácticas avaliábeis que consistirán en recensións e/ou controis de lectura de carácter individual, presentados por escrito.
Análise de fontes documentais	Exercicios de análise e de comentario lingüístico e literario a propósito dos diversos temas e subtemas do programa. Poderán ser de carácter oral, no curso das sesións prácticas, ou escrito, en forma de actividades avaliábeis de carácter individual.
Proba obxectiva	Proba 1, sobre os cinco primeiros temas (questións de lingua latina), que se realizará en metade do cuatrimestre Proba 2, sobre os cinco últimos temas (questións de literatura latina), que se realizará na fin do cuatrimestre

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Análise de fontes documentais	Todos os estudiantes poderán asistir, por iniciativa propia, a tutorías individuais coa finalidade de resolver dúbidas e planificar estratexias de resolución de problemas. O profesor tamén poderá convocar a calquera estudiante a tutorías individuais en caso de consideralo oportuno. Os estudiantes con dispensa académica ou matrícula a tempo parcial terán as mesmas condicións de evaluación que os restantes. Únicamente se recomenda para eles unha maior frecuencia de sesións de tutoría individual a través de Temas.

Evaluación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Análise de fontes documentais	A1 A2 A11 A14 B1 B2 C1	Un 40% da cualificación final resultará dos exercicios prácticos (de análise lingüística, de comentario literario de textos etc) propostos aos estudiantes durante as sesións prácticas ou resoltos de xeito autónomo.	40
Lecturas	A13 B3 B6 B7 B8 C3	O/a estudiante dará conta das lecturas obligatorias que fosen propostas polo profesor mediante un control de lectura.	10
Proba obxectiva	A2 A13 C1 C6	O estudiante efectuará dúas probas: unha en metade do cuatrimestre, sobre cuestións de lingua (cinco primeiros temas) e outra a fins do cuatrimestre sobre cuestións de literatura (cinco últimos temas).	50

Observacións avaliação

As actividades presentadas por escrito, incluidas as probas obxectivas, deben cumplir os oportunos estándares de corrección lingüística, estar redactadas de maneira clara e carecer de faltas de ortografía. O non cumprimento destas condicións será tido en conta negativamente na puntuación da proba respectiva.

A cualificación mínima para aprobar a materia, resultado da suma das puntuacións acadadas polas distintas actividades de evaluación programadas, será de 5.

Os estudiantes que non aprobasen a materia na oportunidade de xunio farán en xullo unha única proba obxectiva de carácter teórico-práctico sobre cuestións de lingua e de literatura, cuxo contido se limitará a aquellas partes que non tivesen superado previamente.

De non realizar as probas obxectivas previstas o estudiante será cualificado como Non Presentado.

A evaluación da convocatoria extraordinaria de decembro consistirá nunha única proba obxectiva de carácter teórico-práctico sobre contidos de lingua e de literatura.

Calquera falta de honradez académica (plaxio, copiar en exames, etc.) penalizarse de acordo co establecido nas "Normas de evaluación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudios de grao e mestrado universitario" artículo 14).

A materia poderá ser adaptada ao estudiantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade (física, visual, auditiva, cognitiva, de aprendizaxe ou relacionada coa saúde mental). De ser o caso, deberán contactar cos servizos disponíbeis na UDC/no Centro: nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre académico, coa Unidade de Atención á Diversidade

(<https://www.udc.es/cufie/ADI/apoioalumnado/>); no seu defecto, coa Titora ADI da Facultade de Filoloxía (no seguinte enderezo electrónico: pat.filoloxia@udc.gal).

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Codoñer, Carmen (ed.) (1997). Historia de la literatura latina. Madrid. Cátedra - Hacquard, George (2008). Guía de la Roma antigua. Madrid. Palas Atenea - Molina Yévenes, José (1993). Iniciación a la fonética, fonología y morfología latinas. Barcelona. Univ. de Barcelona - González Rolán, Tomás & Rubio, Lisardo (1985). Nueva gramática latina. Madrid. Coloquio - LLoyd, Paul M. (1987). Del latín al español. Fonología y morfología históricas de la lengua española. Madrid. Gredos - Reynolds, Leighton D. & Wilson, Nigel G. (1986). Copistas y filólogos. Las vías de transmisión de las literaturas griega y latina. Madrid. Gredos - Rubio, Lisardo (1995). Nueva sintaxis latina simplificada. Madrid. Ediciones Clásicas - Stroh, Wilfried (2013). El latín ha muerto, ¡viva el latín! Breve historia de una gran lengua. Barcelona - Irene Vallejo (2020). El Infinito en un junco : la invención de los libros en el mundo antiguo. Madrid, Siruela - Ovidio (2004). Metamorfoses. Santiago, Xunta de Galicia - Ovidio (2001). Metamorfosis. Madrid, Cátedra <p>The Classics Page http://www.thelatinlibrary.com/classics.html</p> <p>Bibliotheca Augustana https://www.hs-augsburg.de/~harsch/augustana.html</p> <p>Recursos para la literatura clásica (USAL) http://clasicas.usal.es/portal_recursos/index.php?option=com_content&view=category&id=12&lt;emid=16</p> <p>Interclassica (Univ. de Murcia) http://interclassica.um.es/</p> <p>Analecta Malacitana (Univ. Málaga) http://www.anmal.uma.es/anmal/recursos0.htm</p> <p>Ludus litterarius http://www.luduslitterarius.net/</p> <p>Resumos de gramática latina http://www.aplicaciones.info/latin/lagrama.htm</p> <p>Exercicios de gramática latina http://www.aplicaciones.info/latin/latin.htm</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías